

ben med Hensyn til Udviklingen af vort Sø-
vern, navnlig Materiellet ved vort Søværn.
Naar Maalet ikke længere er at tilstræbe at
være under de meest sandsynlige Eventualiteter
Herrer i vore egne Fårvande, maa det, for-
saavidt man tidligere har tilstræbt dette Maal,
ligge nær, at man nu maa følge en anden
Vei, naar Maalet er blevet et andet. Det
Spørgsmaal har da naturligt foreligget, hvor-
ledes vil Bygningen af det store Pandserskib,
som blev vedtaget ifjor, passe ind i den For-
varsplan, der er bygget paa Forudsætningen
om, at man ikke kan regne paa at være Herre
over vore egne Fårvande. Man er da kom-
men til den Anskuelse, at fra et reent militairt
Standpunkt vil under en saadan Forud-
sætning og under saadanne Forhold Bygnin-
gen af et Pandserskib, der — som her er
foreslaget — stikker 21 Fod dybt, ikke være
hensigtsvarende. Man har atter her troet at
kunne gaae ud fra, at dette Skib fik Tid til
at løbe ud, hvilket — som tidligere bemærket
— ingenlunde er afgjort. Man kan maafee
endog sige: Det er knap sandsynligt, at et
saadant Skib faaer Tid ligeoverfor en over-
legen Fjende til at forlade sin Station her
ved Kjøbenhavn; men selv om man gaaer ud
fra, at det faaer Tid til at kunne gaae tilføes,
saa kan man dog ikke nære anden Anskuelse,
end at dette Skib rimeligvis vil friste en
sørgelig Skæbne. Et saadant Skib vil møde
sin Overmand, og under de Forudsætninger,
hvorfra man er gaaet ud, har det da to
Alternativer; det ene at gaae under i en hæder-
lig Kamp, det andet at tage Flugten og da
søge tilbage til det eneste Sted i Danmark,
som er tilgængeligt for saadanne Skibe, eller
ogsaa at søge Ly i en fremmed Havn. Det
er den Rolle, som et saadant Skib efter min
— jeg kan sige, efter Regjeringens — Op-
fattelse vil komme til at spille under de meest
sandsynlige Eventualiteter. Vi have hverken i
vor egen Krigshistorie eller i andre Landes
Krigshistorie parallelle, analoge Tilfælde, der
afgive Exempler paa, at en Flaade, endog en
mægtig Flaade, er bleven affaaeren fra hvilken-
sombelst Virksomhed, saasnart den har vidst, at en
overlegen Fjende ventede den ved Udløbet fra Hav-
nen. Man har ligeledes mange Exempler paa, at

enkelte større Skibe, som ikke have kunnet
finde Tilflugt i beskyttende Havne, ere buffede
under for Overmagten, hvilket de slet ikke have
kunnet undgaae. Det er saaledes, at jeg i
og for sig er kommen til den Overbeviisning,
at det ikke vil være forvaaligt at bygge det
paatænkte større Pandserskib. Men der er en
anden ligesaa vigtig Betragtning, som taler
stærkt imod at bygge et saadant Skib, og det
er den, at for at tilveiebringe dette Skib i
Løbet af 4 Aar — og det er den Plan, som
omtrent er udfattet, at man i Løbet af 4
Aar vil anvende de Midler, der sædvanlig be-
vilges til Nybygning, til dette Skib — vil
man være nødsaget til aldeles at forsonime
Tilveiebringelsen af andre Skibe, hvortil man
føler stor Trang, og som kunne siges at passe
bedre til vore Forhold. Naar man bygger et
saadant stort Pandserskib, saa sluger det, som
sagt, alle de disponible Midler, som ere til-
stede i de 4 Aar, beskæftiger Værftet saa at
sige ganske udelukkende. Man vil altsaa i
disse 4 Aar ved at tilstræbe at naae et Maal,
som jeg betragter som uopnaeligt, forsonime
det, som ligger langt nærmere, nemlig at til-
veiebringe de Skibe, som skulle løse en Op-
gave, der ikke er uløseligt; at vedligeholde
Forbindelsen imellem Landsdelene og at med-
virke til det umiddelbare Forvar af vore Ry-
ster og Havne. Disse to Hensyn — som
jeg ikke længere skal dvæle ved, og som jeg
troer nu at have belyst tilstrækkeligt — have
været afgjørende for Regjeringen, idet den be-
sluttede sig til, saaledes som alle Forholdene
vare, ikke at begynde Bygningen af det større
Pandserskib, der, som det blev oplyst af den
ærede Ordfører, ikke var paabegyndt, da jeg
overtog den midlertidige Bestyrelse af Marine-
ministeriet, men at henvende sig til Rigsdagen
for at faae dette meget vigtige Spørgsmaal
endnu engang sat under Forhandling og søge
at blive enig med Rigsdagen om de Prin-
ciper, som bør være de ledende ved
den fremtidige Udvikling af Materiellet
for vort Søværn. Det Spørgsmaal, som altsaa,
efter at man var kommen til den Beslut-
ning ikke mere at tilstræbe et Maal, som man
ansaae for uopnaeligt, da traadte i Forgun-
den, var; hvorledes skal da Søværnets Ma-